

NEO-BFHI SATASAIRAALASSA -PIENIN ASKELIN ISOJA ASIOITA

11.2.2021

Näytöstä käytäntöön –imetyskouluttajien verkostopäivät, Pori

Hanne Väyrlä-Hautamäki

sairaanhoitaja, imetys/vauvamyönteisyyskouluttaja

VAUVAMYÖNTEISYYS SATASAIRAALASSA

SATAVAMY

- Vauvamyönteisyys ohjelman mukainen kehittämistyö aloitettiin vuonna 2016.
- Tavoitteena vauvamyönteisyysohjelman jalkauttamiseen lasten- ja naistentalon kaikkiin yksiköihin.
 - lastenosasto ja –poliklinikka sekä lasten päivystys, lasten neurologia, äitiys- ja naistentautien poliklinikka, synnytys- ja naistentautien vuodeosasto, synnytyssalit ja vastasyntyneiden teho- ja tarkkailuosasto
- Lasten- ja naistentaudit sekä synnytykset ovat samaa vastuualuetta, joten näin laajan muutoksen johtaminen oli mahdollista.

- Aluksi nimettiin vastuuhenkilöt ja laadittiin tehtäväkuvat.
 - kolme imetys/vauvamyönteisyyskouluttajaa nimettiin agenteiksi, jotka valitsivat ”kummiyksiköt” sekä lastenosastoilta että synnytys-/naistentaudeilta, joiden muutostyöstä he olivat vastuussa
- Yksiköihin nimettiin lisäksi omat vauvamyönteisyysvastaavat.
 - roolina oli muokata ja jalkauttaa asiat oman yksikön tarpeita vastaaviksi ja sitoa ne käytäntöön

SATAVAMY

- Muutosta valmisteli ja ohjasi moniammatillinen työryhmä, joka kokoontui säännöllisesti arvioimaan muutoksen etenemistä ja laati jatkosuunnitelmat vauvamyönteisten askelten mukaan.
- Prosessin aikana oli tärkeää ylläpitää avoimen keskustelun ilmapiiriä.
- Koko henkilöstöllä oli mahdollisuus osallistua muutoksen eteenpäin viemiseen ja että kaikki sitoutuvat vauvamyönteisyyteen.

NEO-BFHI

Vauvamyönteisyysohjelma
vastasyntyneiden teho- ja
tarkkailuosastoille sekä lastenosastoille

- koostuu vauvamyönteisyysohjelman mukaan muokatuista askeleista sekä kolmesta ohjaavasta periaatteesta

Satasairaalassa

- Synnytyssali
- Vastasyntyneiden teho- ja tarkkailuosasto
- Lastenosasto- ja päivystys
- Lastenpoliklinikka
- Lasten neurologian poliklinikka

SATAVAMY

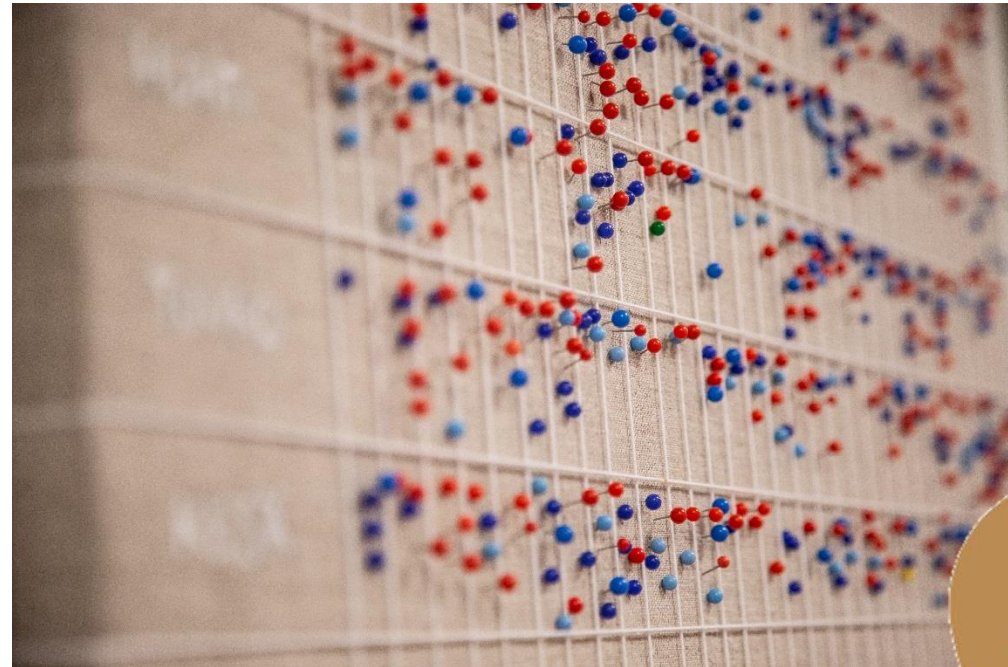
VASTASYNTYNEIDEN TEHO- JA TARKKAILUOSASTO

Keskussairaala

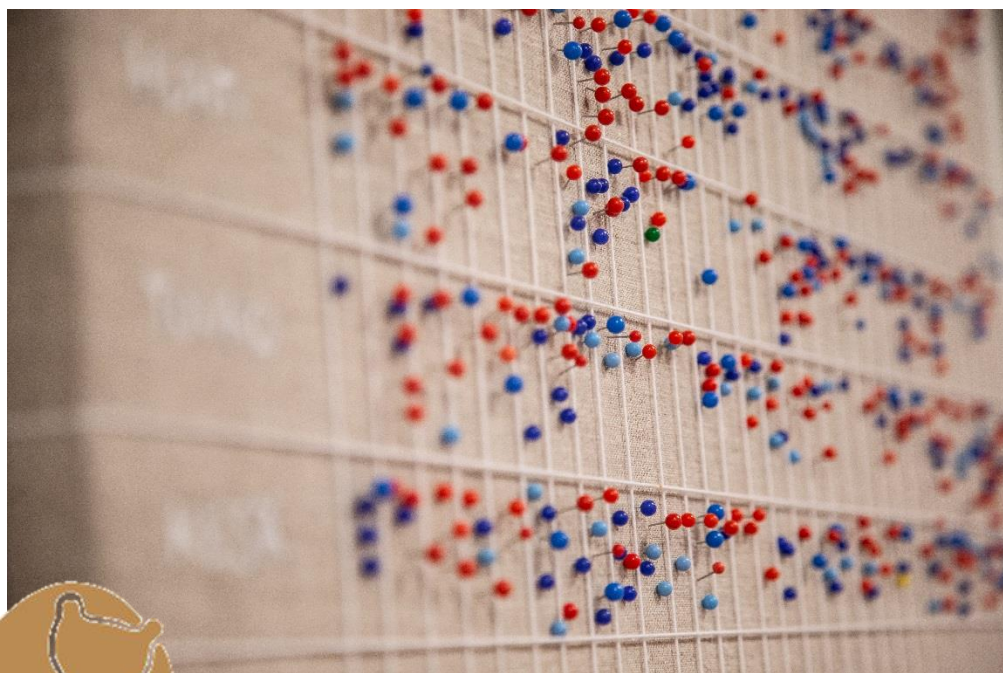
Potilaspaikkoja 9+3

Potilaamme tulevat

- suoraan synnytysalasta
- synnytysvuodeosastolta
- jatkohoitoon toisesta sairaalasta
- kotoa

SATAVAMY

SATAVAMY

Hoidamme osastolla

- myös äidit synnytyksen jälkeen
- sairaiden ja ennenaikaisten vauvojen lisäksi terveitä vastasyntyneitä ja heidän perheitään

Jokainen huoneemme on perhehuone.

Hoitohenkilökuntaamme kuuluu sairaanhoitajia, kätilöitä ja lastenhoitajia.

- sairaanhoitajat hoitavat myös äitejä ja kätilöt hoitoa tarvitsevia vastasyntyneitä

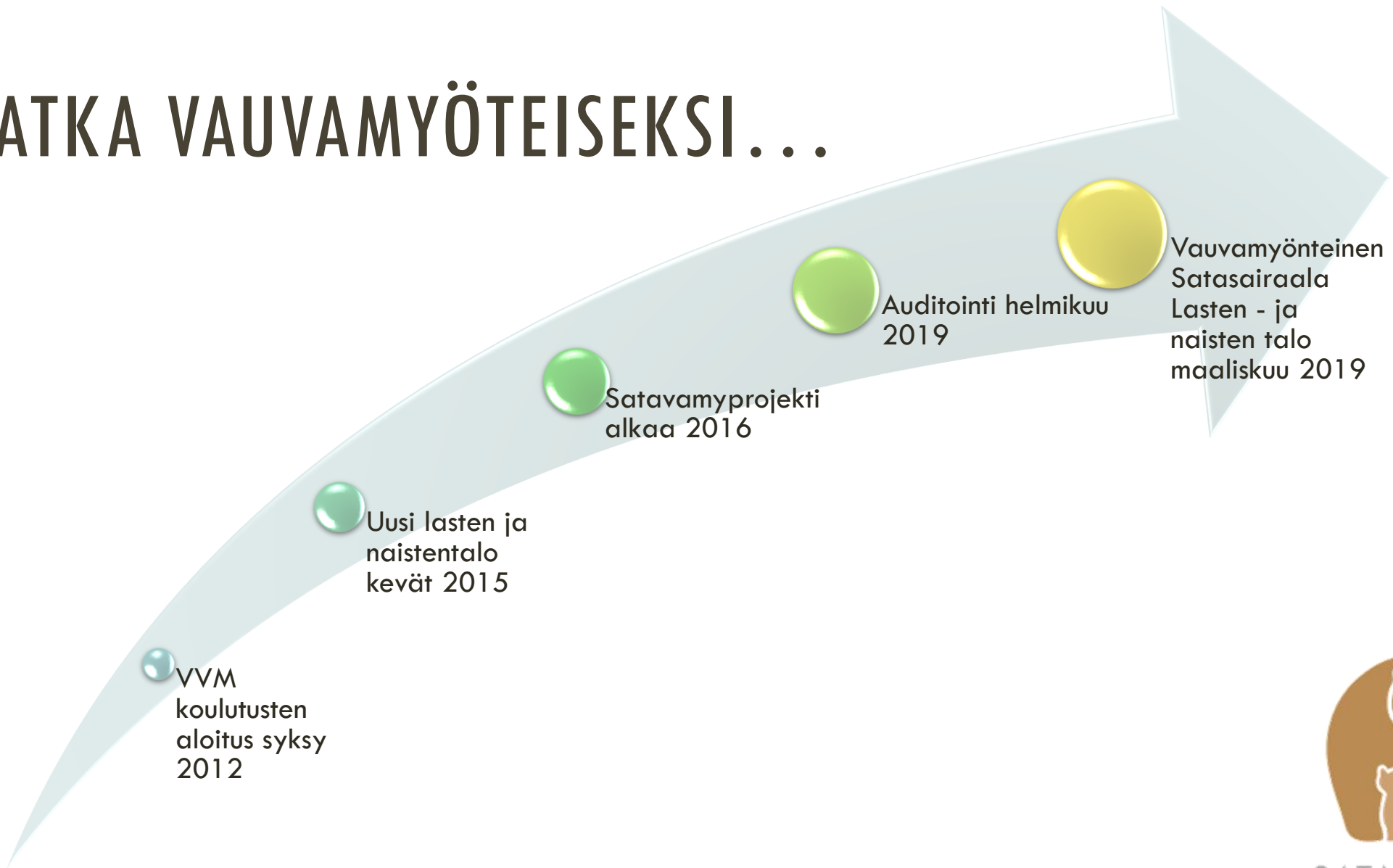
HOIDOSSA...

	2018	2019	2020
Syntyneet	1568	1506	1500
Vauvat	396	367	355
Äidit	250	254	227
Perhehuoneet	18	54	17

SATAVAMY

MATKA VAUVAMYÖTEISEKSI...

SATAVAMY

VANHASTA UUTEEN, KEVÄT 2015

ASENTEIDEN MUUTOS

SATAVAMY

PIENIN ASKELIN ETEENPÄIN...

- Neo-BFHI ohjelma
- Toimintasuunnitelma
- Koko hoitohenkilökunta imetysohjaajiksi
 - Osastolla kaksi imetyskouluttajaa
- Osastokohtaista koulutusta imetyskouluttajien vetämänä
- Perehdytyspassi -> jokaiselle ammattiryhmälle omansa
 - teoriaa
 - keskustelua
 - käytäntöä
 - kevyttä kisailua
 - pieniä tsemppipalkintoja

SATAVAMY

PIENIÄ ASKELIA, ISOJA ASIOITA...

AJATTELUTAVAN MUUTOS

- Ennenaikaisella ja sairaalla vastasyntyneellä samat oikeudet kuin täysiaikaisena ja terveellä vastasyntyneellä
- Luottamus vauvaan
- Yksilöllisyyden korostuminen
- Tarpeiden arviointi tilanteiden muuttuessa

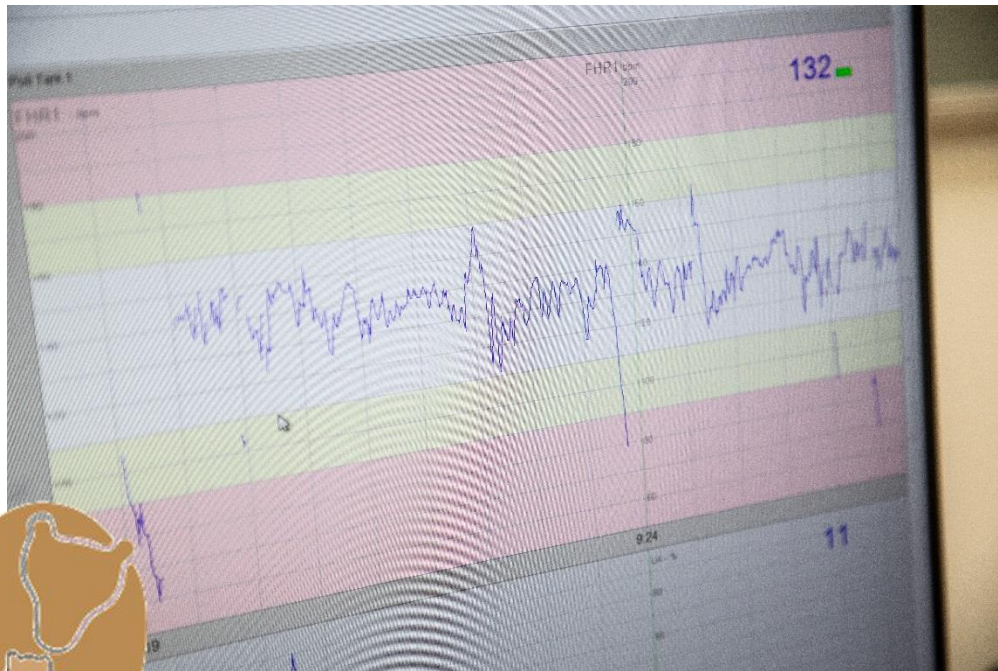

SATAVAMY

TARKKAILUA- TAI TEHOHOITOA
TARVITSEVAN VAUVAN MATKA
VAUVAMYÖNTEISESSÄ SATASAIRAALASSA

ENNEN SYNTYMÄÄ

- Neuvolan imetyskortti
- Vuodeosastolla tai synnytyssalissa otetaan imetys puheeksi
- Vastasyntyneiden teho- ja tarkkailuosaston hoitaja/lääkäri tapaamaan perhettä
- Perhe voi tulla tutustumaan osastollemme

SATAVAMY

VARHAINEN IHOKONTAKTI

- Äidin ja vauvan erotus vain lääketieteellisistä syistä:
 - Vauvan virvoittelun tarve
 - Vauvan hengitysvaikeus
 - Vauvan välitöntä hoitoa vaativa synnynnäinen poikkeavuus
 - Äidin huonovointisuus
- Ennenaikaisuus tai sectio puudutuksessa ei ole este varhaiselle ihokontaktille tai ensi-imetykselle.

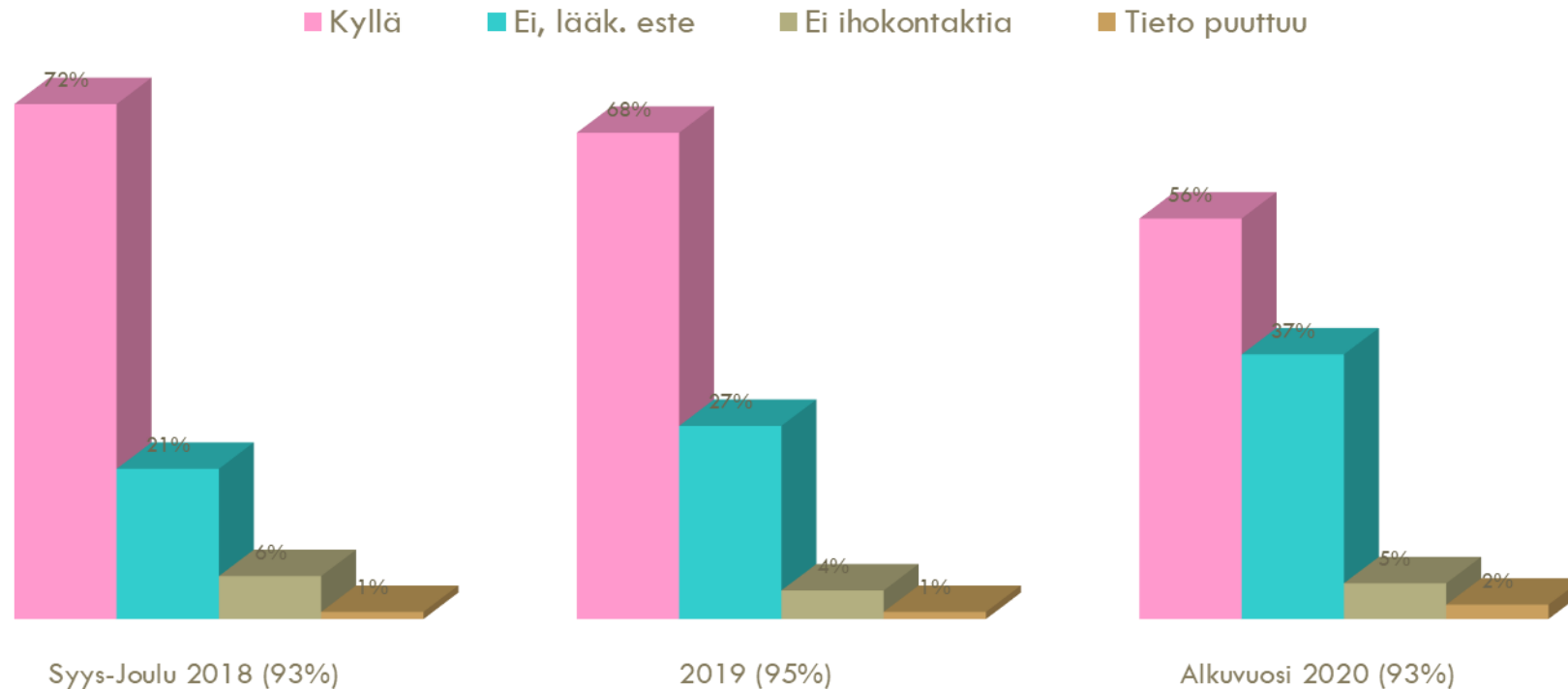

SATAVAMY

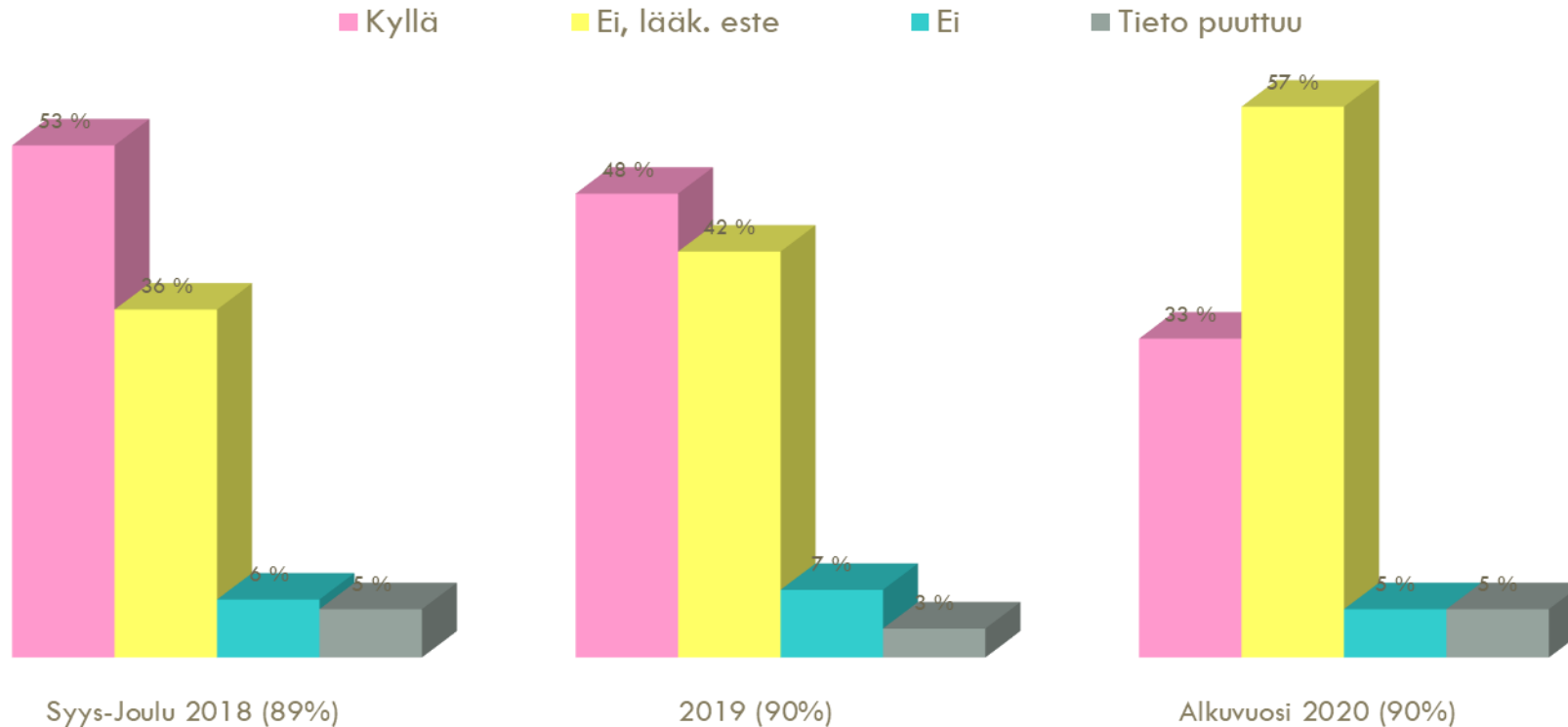
- Jos välitön ihokontakti ei toteudu, äiti ja vauva saatetaan yhteen heti, kun se on mahdollista.
 - vauva palautetaan virvoittelusta äidille
 - vauva palautetaan synnytyssaliin osastoltamme alkutoimien jälkeen, jos vauvan vointi sen sallii
 - äiti voidaan siirtää aikaisemmin kuin 2h tunnin kuluttua vauvan luo osastollemme
 - synnytyssalin tai osastomme kätilö huolehtii äidin synnytyssali seurannan loppuun osastollamme
- Jos vauva tarvitsee lievää hengitystukea niin vauvan seuranta ja HF-hengitystuki voidaan aloittaa myös synnytyssalissa äidin iholla.

IHOKONTAKTI SYNNYTYKSEN JÄLKEEN

VAUVA SIIRTYNYT IHOKONTAKTISSA

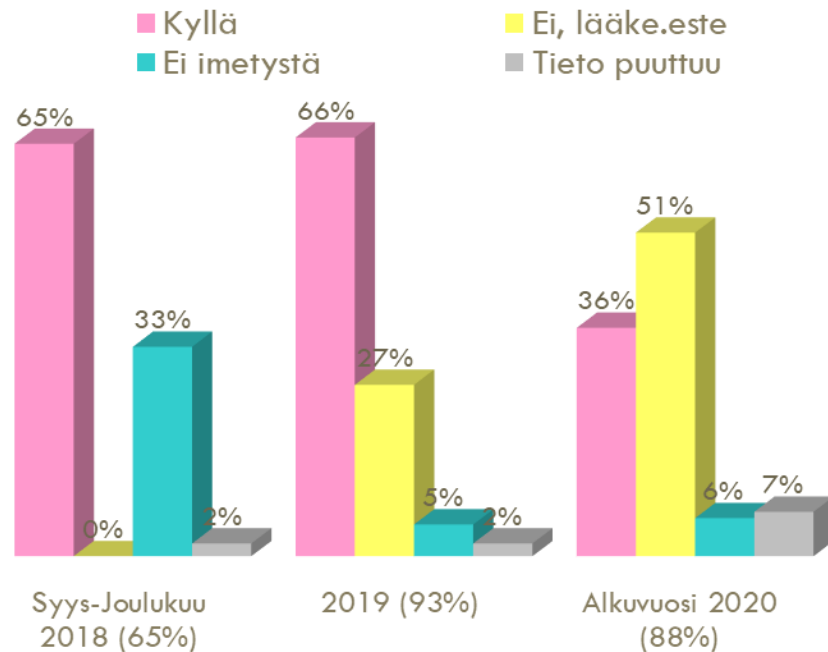
SATAVAMY

ENSI-IMETYS

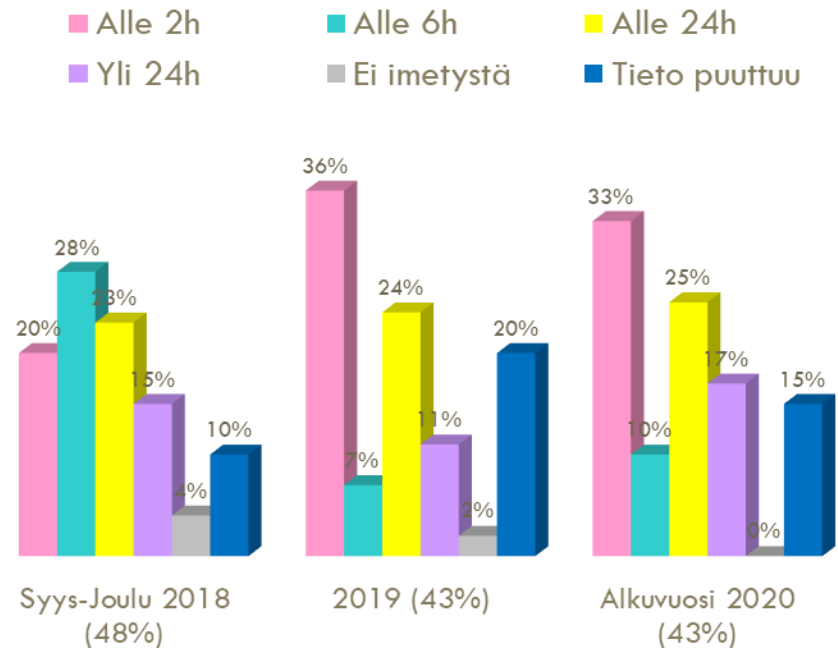
- Tarpeettomien äidin ja vauvan erotusten jäätyä pois yhä useampi hoitoa vaativa vauva saa mahdollisuuden ensi-imetykseen.
- Jos ensi-imetys ei onnistu tai se ei ole mahdollista
 - synnytyssalin kätilöt ohjaavat alle 2h tuntia synnytyksestä käsinlypsyn
 - tavoitteena on, että ensimmäinen asia mitä vauva saa suuhunsa/vatsaansa olisi äidin omaa maitoa

ENSI-IMETYS JA KÄSINLYPSY

ENSI-IMETYS

KÄSINLYPSY

SATAVAMY

OI IHANA RINTAMAITO...

- Jotta äidin maidon tuotanto käynnistyisi
 - mahdollistamme pitkäkestoisen ihokontaktin.
 - vauva saa imeä vauvantahteisesti rinnalla oman vointinsa mukaan
 - kannustamme äitejä lypsämään
 - ohjaamme konelypsyn, jos tarvetta
- Vauvat saavat lisämaitoa vain lääketieteellisistä syistä.
- Lisämaito on luovutusrintamaitoa, elleivät lääketieteelliset syyt muuta edellytä.
 - Satakunnassa on tällä hetkellä kohtalainen luovutusrintamaitotilanne

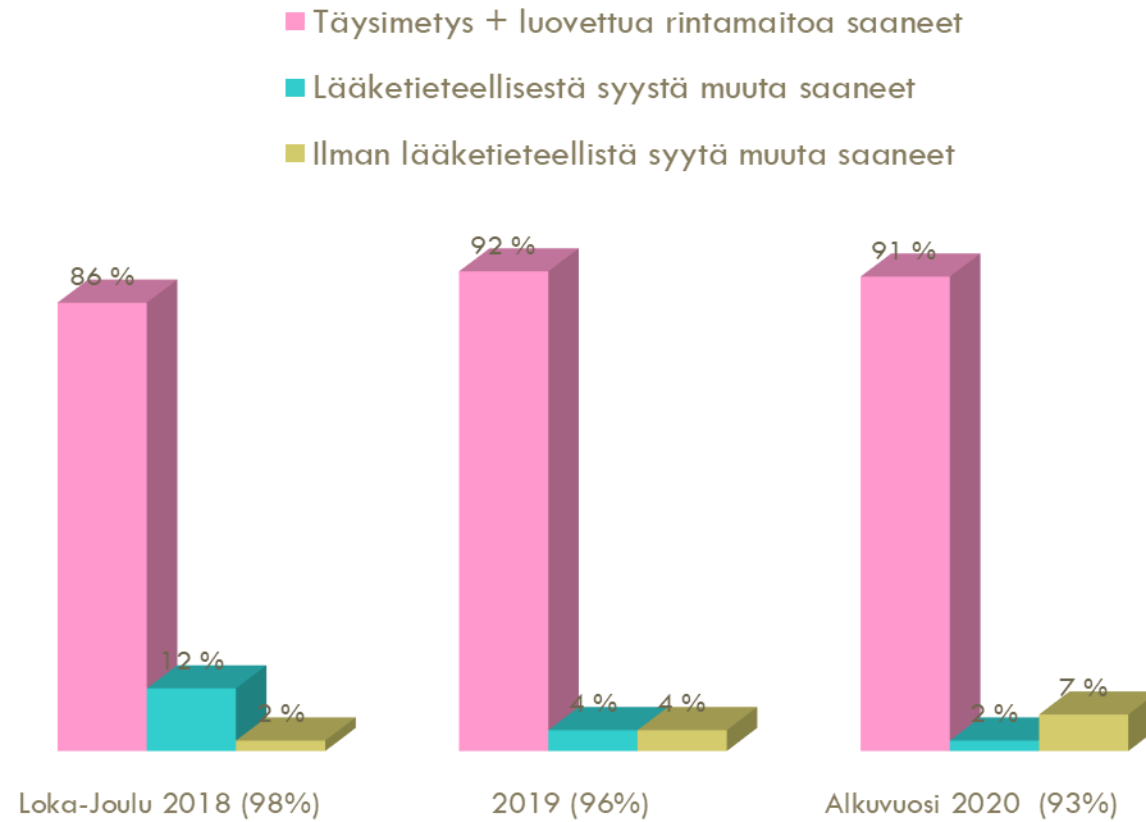

- Osastollamme vauvat saavat tuttiglukoosia vain lääketieteellisistä syistä, jos muut kivunhoitomenetelmät eivät ole mahdollisia (esim. imetys, ihokontakti).
 - huvitutit ja rintakumit ovat käytössä vain harkitusti ja perustelluista syistä

SATAVAMY

RINTAMAITOA/JOTAIN MUUTA SAANEET

* VAUVAT OVAT SAANEET TUTTIGLUKOOSIA KIVUNHOITOON LÄÄKETIETEELLISISTÄ SYISTÄ, JOS MUUT KIVUNHOITOMENETELMÄT (ESIM. IHOKONTAKTI, IMETYS) EIVÄT OLE OLLEET MAHDOLLISIA. TILASTOSSA EI OLE MUKANA MUUALLA HOIDETTUJA VAUVOJA VAIN VAUVAT JOIDEN KOKO HOITO ON TAPAHTUNUT SATASAIRAALASSA.

YKSILÖLLISYYS

- Kuuntelemme vanhempien toiveet, kunnioitamme niitä ja annamme ohjauksen niiden mukaan.
- Jos vanhempien toiveena on täysimetys, lisämaidot/äidin lypsymaidot annetaan pääsääntöisesti nenämahaletkun kautta.
- Vanhemmat, jotka syöttävät vauvaansa pullosta, saavat ohjausta tahdistettuun pulloruokintaan, vauvan viestejä tunnistaa ja läheisyyttä antaen.

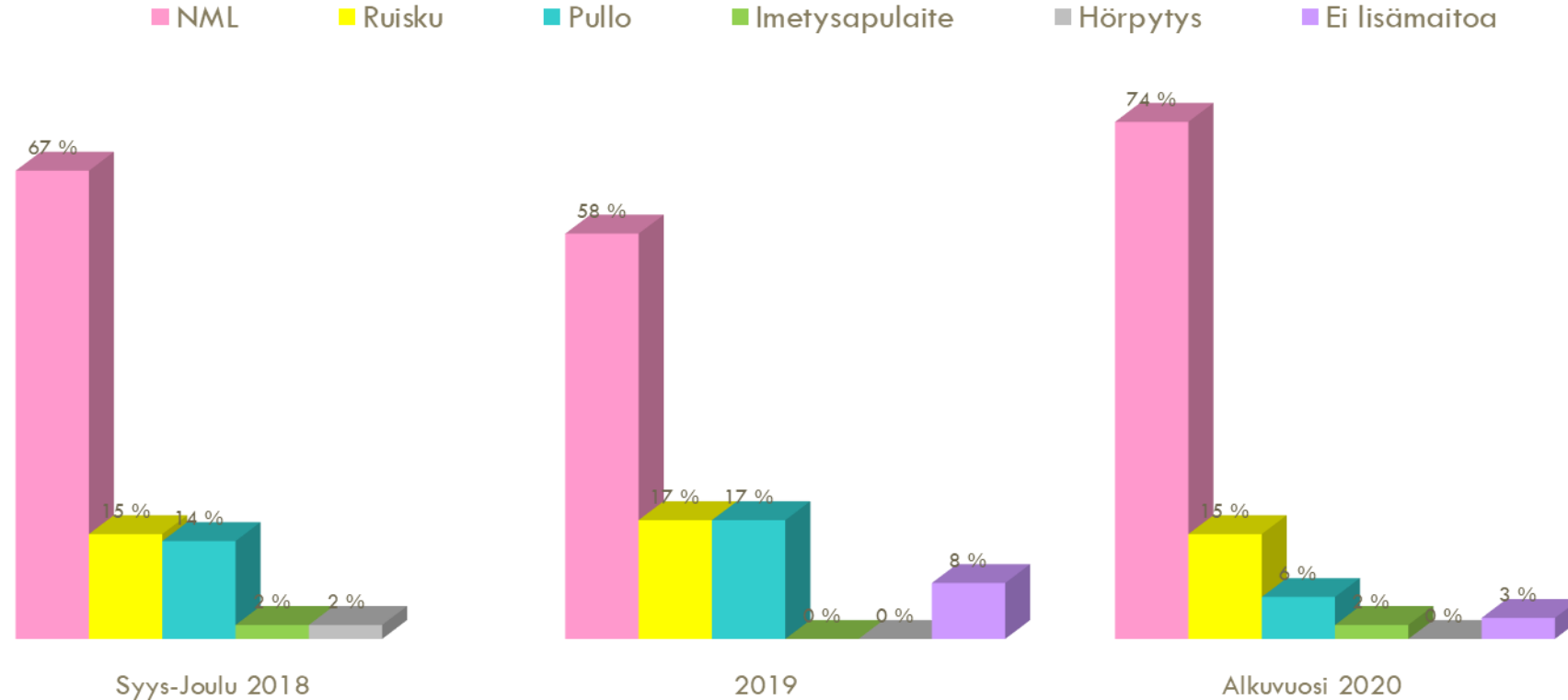

- ”At. 8x30ml” tai ”At. 6x67ml” määräykset ovat jo lähes historiaa.
- Tilalle on tullut vauvantahtiset ateriat, äidin ja vauvan ympärivuorokautinen läheisyys, vauvan tarkkailu, turvamerkkit ja lääketieteelliset lisämaidon antokriteerit.
- Tämä vaatii läsnäoloa, imetysluottamuksen valamista ja perusteellista ohjausta.
- Muutokset ovat vaatineet lääkäreiltä ja meiltä hoitajilta uuden hoitotavan oppimista, epä mukavuusalueella oloa ja luottoa vauvaan ja hänen taitoihinsa.

SATAVAMY

ENSISIJAINEN LISÄMAITOJEN ANTOTAPA

PERHELÄHTÖISYYS

- Vanhemmat voivat olla vauvansa kanssa 24/7.
- Äidit hoidetaan osastollamme vauvan kanssa samassa huoneessa.
- Kerromme heti alkuvaiheessa vanhemmille heidän läsnäolonsa merkityksestä.
- Vanhempien osastolla olon tukemiseksi
 - tarjoamme aamu- ja iltapalan, halutessaan he voivat tilata ruuan osastolle tai säilyttää omia eväitä vanhempainhuoneessa
 - jaamme myös vanhemmille tarvittaessa parkkilupalappuja
 - myös perheen lähipiirillä on mahdollisuus tulla vanhempien tueksi, sekä antaa läheisyyttä vauvalle, jos vanhemmat näin haluavat

SATAVAMY

JATKUVUUS

- Osastollamme vanhemmat ovat vauvansa hoivan parhaat asiantuntijat.
- Jo aiemmin mainitun perhekeskeisyyttä vahvistava VVM -toimintamallin johdosta perheet kotiutuvat luottavaisin mielin.
- Mikäli perheellä ei ole vielä tarvittavaa varmuutta, he voivat harjoitella varsinaista kotiutumista ns. kotilomilla.

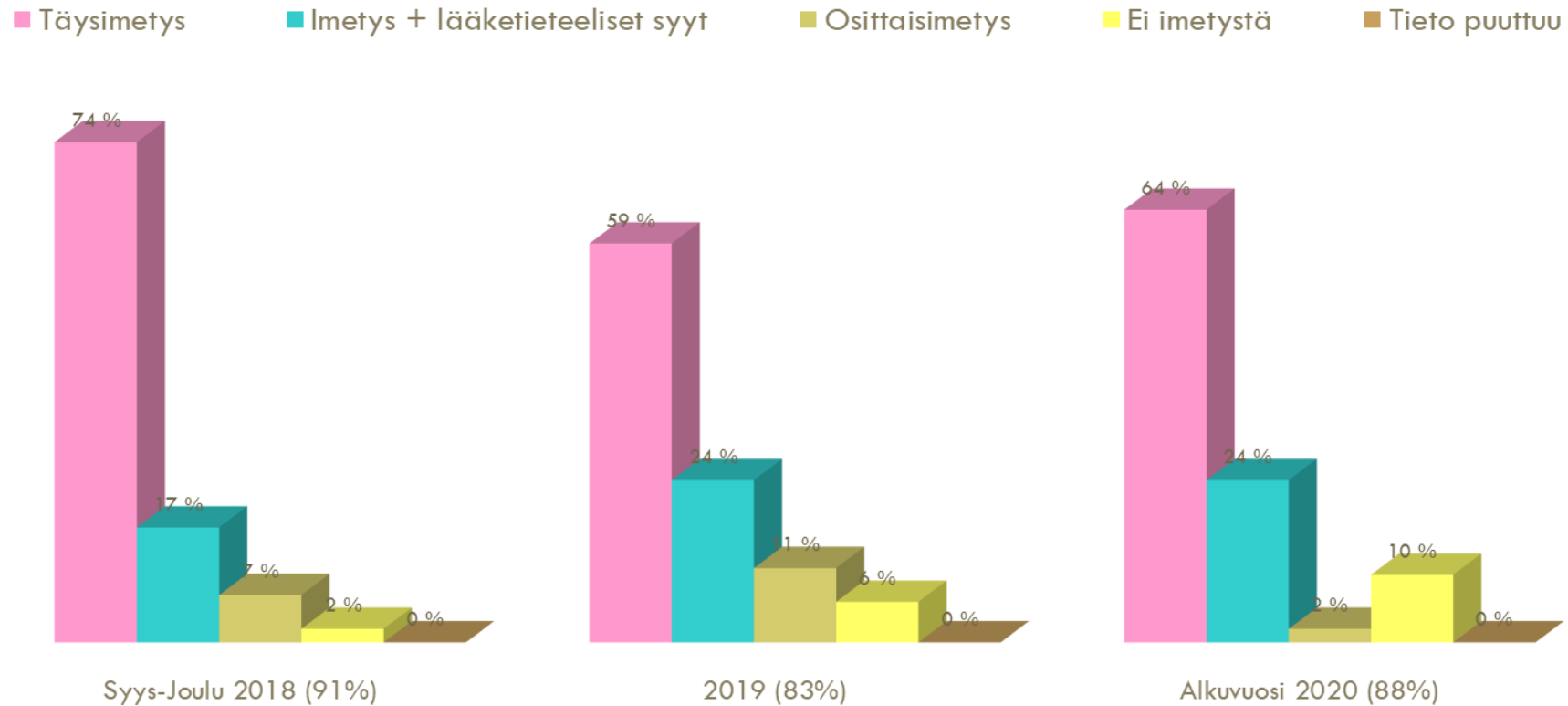

SATAVAMY

- Osastoltamme voi kotiutua myös nenämahaletkun kanssa ja letkun vaihto sekä vauvan tilanne arvioidaan viikon välein osastokäynnillä.
- Teemme myös kotiutuneille tarvittaessa seurantasoiton ”Mitä kuuluu?” – hengessä.
- Nenämahaletkun poiston jälkeen vanhempien tukena on tarvittaessa sairaalamme imetyspoliklinikka ja imetyspuhelin.
- Lisämaitojen kanssa kotiutuville teemme tarvittaessa maitojen purkusuunnitelman ja varaamme ajan imeytyspoliklinikalle.

IMETYS KOTIUTUESSA

SATAVAMY